

El periodista Joaquim Roglan publica 'Oriol Solé, el Che català', on explica la trajectòria vital de l'ànima dels MIL, mort a trets durant la fuga de Segòvia el 1976

Al servei de la utopia

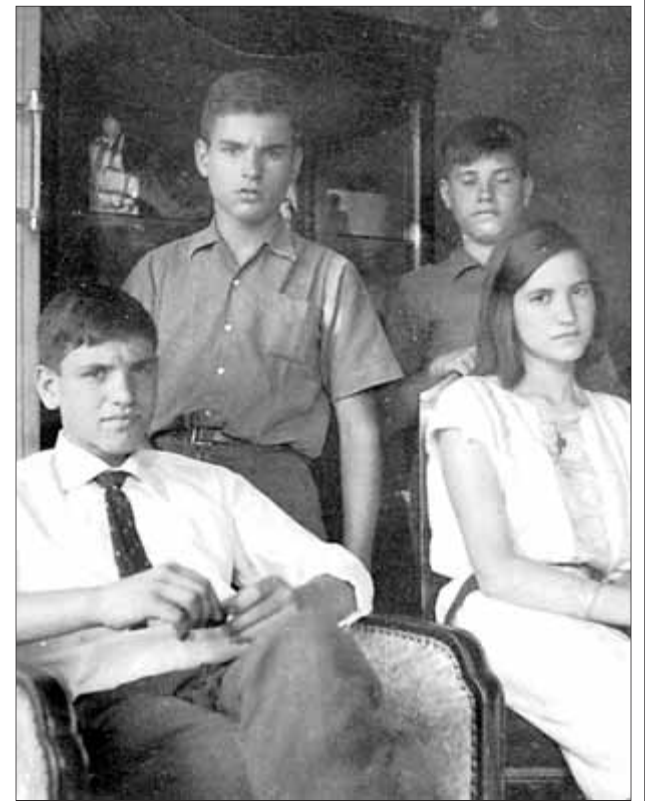
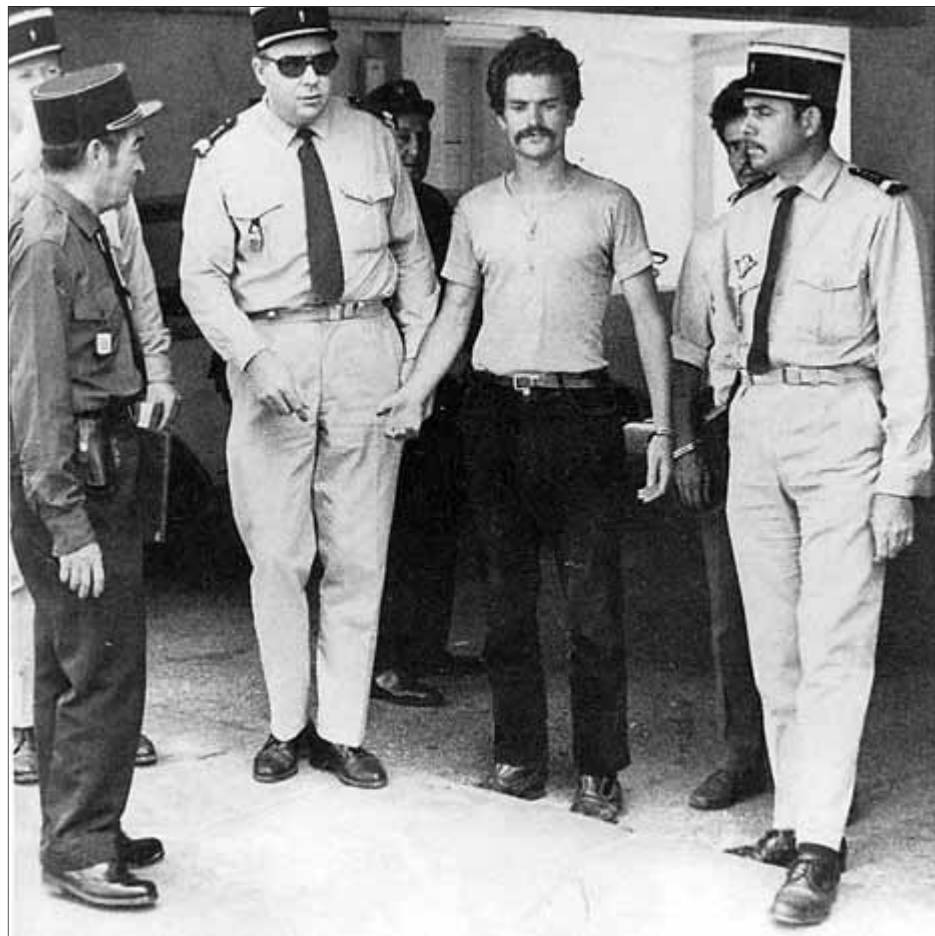
Ada Castells
BARCELONA

"Aviat farà trenta anys de la mort del meu cosí", va recordar un dia l'historiador Josep Maria Solé Sabaté al periodista Joaquim Roglan, i li va demanar que expliqués què va passar. El resultat és *Oriol Solé, el Che català*, publicat a la mateixa col·lecció d'Edicions 62 en què Francesc Escribano va treure *Compte enrere. La història de Salvador Puig Antich*.

El llibre ens porta de nou als últims anys del règim amb les execucions de Puig Antich i Txiqui, i "l'assassinat" d'Oriol Solé Sugranyes durant la fuga de la presó de Segòvia. "Sobretot poseu assassinat, perquè, ¿què és desaparitar sobre uns homes desarmats que corren?", reclama l'autor.

Roglan ha volgut centrar-se en "el vessant més humà de Solé, mentre que altres autors s'han basat en la política". Per això el llibre s'acaba amb els records d'una part de la família, una extensa saga de lluitadors antifranquistes. No en va, Solé tenia deu germans, més o menys compromesos amb la lluita. De fet, hi havia tres Solé Sugranyes en la fundació dels MIL, Moviment Ibèric d'Alliberament.

Malgrat centrar-se en la "personalitat polièdrica i interessant" d'Oriol Solé Sugranyes, el llibre de Roglan també és el retrat d'una generació que "comença la lluita en el si de l'escoltisme i acaba en petits grupuscles". Molts d'ells ara formen part de la vida pública

Imatges de la vida d'Oriol Solé que podem veure en el llibre de Joaquim Roglan. A l'esquerra, detingut pels gendarmes després de fugar-se de la presó de Perpinyà i, a dalt, dret a l'esquerra, amb tres dels seus onze germans ■ EDICIONS 62

"Els del MIL no eren ni herois ni màrtirs sinó gent normal que lluitava pel seu país", diu Roglan

i "fins i tot són presidents de la Generalitat", explica Roglan fent referència a la relació entre els Solé Sugranyes i els Maragall: "Èrem pocs i tots ens coneixíem".

Malgrat no ser un llibre de tesi política, Roglan considera que, tot i que ha estat reivindicat per l'anarquisme, Solé Sugranyes "no era un anarquista". "He trobat textos en què ell era contrari a l'anarquisme i apostava per l'alliberament nacional amb la idea de Països Catalans. També mantenia relacions amb el PSAN, sempre

a títol personal i no com a membre dels MIL, perquè a dins hi havia altres membres que sí que es definien com a anarquistes".

Davant la disconformitat que pot generar aquesta dada -Solé Sugranyes és tot un símbol del moviment llibertari-, Roglan explica: "Jo no vull treure la raó als qui diuen que és anarquista o el que sigui. Jo no he fet un llibre polític sinó periodístic. Segur que hi ha una llegenda de la seva vida. Els del MIL no eren ni herois ni màrtirs

sinó gent normal que lluitava pel seu país i si en lloc de quatre haguessin estat milers tot hauria anat d'una altra manera. En aquells temps hi havia molt revolucionari per estètica".

El que també vol deixar clar el periodista és que, tot i que es tractava d'un grup armat, mai van fer terrorisme: "Es van plantejar matar en Creix [comissari del règim] i segrestar Duran Farell [empresari], però la idea es va desestimar. En els seus atracaments mai no hi havia cap intenció de sang.

Els en deien *expropiacions* i els diners anaven a parar per a la resistència obrera i les publicacions, fins i tot hi ha qui diu que en lloc de revolucionaris semblaven llibreters. De fet, tenien la millor tecnologia a l'hora d'imprimir, entre altres coses perquè la robaven".

Roglan té molt clara l'associació que fa entre Oriol Solé i Che Guevara en el títol del seu llibre: "Eren de la mateixa època, des d'aquí hi havia una admiració pels guerrillers i compartien una utopia revolucionària".

ElComentari

Ignasi Aragay
iaragay@avui.cat

Savis d'avui i prostitutes del 1714

Albert Garcia Espuche va ser l'home a l'ombra per salvar les ruïnes del Born, igual com Ramon Alberch per tornar els papers. El primer és arquitecte i historiador, el segon arxiver i historiador. Són persones discretes, que han sabut combinar l'assumpció de responsabilitats públiques amb una immensa capacitat de treball científic, que han fet alhora recerca i divulgació. El seu catalanisme té una arrel cultural molt sòlida, per

això és imbatible. I per això van guanyar batalles tan desiguals com la protecció i museïtzació del Born i el retorn dels documents. La seva rigorosa intervenció va resultar decisiva. Representen la força del coneixement, tan escassa avui dia.

Fins aquí la primera part de l'article. La segona té a veure amb el darrer llibre de Garcia Espuche, *Barcelona entre dues guerres. Economia i vida quotidiana (1652-1714)* (Eumo), recent premi d'Història de

la ciutat. És una obra apassionant que, entre altres temes, toca la prostitució. Ara que el debat s'ha reobert, val la pena mirar què feien les autoritats fa quatre segles. El 1502 el Consell de Cent prohibí als hostalers que permetessin el "joc de daus ni altres" i que tinguessin "apartaments" (llocs apartats), "ni llocs petits, ni acullir dones qui deshonestament volguin dormir o practicar ab homes". Segons Garcia Espuche, "el joc apareixia vinculat

Garcia Espuche descriu la Barcelona del XVII com una ciutat amb moltes cares: la més popular era "mesuradament abocada als vicis"

a la prostitució, i formava el que podríem anomenar la tríada essencial del vici: vi, joc i prostitució". Al llarg del segle XVI, però, es va avançar cap a una "permissió controlada". De manera que abans del 1714 "convivia una ciutat alta, noble i passiva, i una ciutat baixa, comercial i activa; una ciutat levítica, silenciosa i reverencial, i una ciutat popular, mesuradament abocada als vicis". La cosa ha canviat, però no tant, oi?